

دستورالعمل جمع آوری نمونه های آزمایشگاهی

شیوه انجام کار:

آزمایشهایی که نمونه گیری آنها نیازمند رعایت مواردی مانند پرهیز غذایی و دارویی است:
آزمایشهایی که نیاز به ناشتایی ۱۰-۱۲ ساعت میباشد.
منظور از ناشتا بودن یعنی وارد نشدن هیچ غذای کالری دار به بدن میباشد که این زمان باید ۱۲-
۱۰ ساعت باشد و شبانه صورت گرفته باشد.
آزمایشهایی که نیاز به ناشتایی دارند:

FBS , TG , Fe , Alk-Ph , Chol , HDL , LDL, Ph, Prolactin, Uric Acid
LFT , T3 , T4 , TSH , Billi

در کلیه آزمایشهای کشت مانند U/C و S/C بیمار حداقل ۷۲ ساعت نباید هیچگونه آنتی بیوتیکی مصرف کرده باشد مگر به دستور پزشک.

جهت انجام نمونه گیری **کشت ادرار** به روش زیر عمل کنید:

ابتدا محل ادرار را با آب کاملاً بشویید.

سپس اول ادرار را بیرون بریزید و درب ظرف را باز کنید و بقیه ادرار را داخل ظرف بریزید.

در نمونه ادرار برای آزمایش **کامل ادرار** و **کشت ادرار** بهتر است نمونه ، اولین ادرار صبحگاهی باشد زیرا ادرار صبح بیشترین غلظت را دارد و برای این آزمایشها بهترین است .

هرگز سطح داخلی درب ظرف ادرار را با دست لمس نکنید و یا درب لیوان ادرار را روی زمین توالت و یا روشویی قرار ندهید.

رعایت این نکات ساده برای با ارزش بودن نمونه ، بسیار اهمیت دارد . آنرا سرسری نگیرید .

اگر در منزل ادرار را جمع آوری کرده اید باید توجه داشته باشید که نمونه باید هرچه سریعتر به آزمایشگاه ارسال شود و این زمان نباید بیش از نیم ساعت طول بکشد در صورت عدم امکان ، باید ادرار را تا زمان رساندن آن به

آزمایشگاه در یخچال قرار داد.

جهت تست OB :

۴۸ تا ۷۲ ساعت پیش از آزمایش و در طی دوره جمع آوری نمونه مدفوع از خوردن گوشت قرمز، گوشت سفید، ماهی، شلغم و تربچه خودداری نمایید.

آهن، ایندومتاسین، کلشیسین، آسپرین، بروفن، کورتونها و ویتامین C از ۴۸ ساعت قبل مصرف نکنید.

جهت تست Fe به دلیل تاثیرات ریتم شبانه روزی ، (افزایش آهن در عصر) نمونه باید در حالت ناشتا و صبح گرفته شود.

-نمونه گیری ادرار ۲۴ ساعته:

جمع آوری ادرار در ۲۴ ساعت میباشد به این صورت که بیمار روز اول در زمان مشخصی (مثلا ۶ صبح) ادرار خود را دفع کند سپس در طول روز و شب تمام ادرار خود را در ظرف مخصوص جمع آوری کرده و تا ساعت ۶ صبح روز بعد آن نمونه را نیز در ظرف مخصوص ریخته و به آزمایشگاه می آورد.

ظرف ادرار ۲۴ ساعته جهت تست های روتین باید در جای خنک نگهداری شود.

- طرز نمونه گیری ادرار در اطفال به روش کیسه ادرار:

- کیسه ادرار پسر و یا دختر توسط همراه بیمار از داروخانه تهیه میشود سپس مجرای خارجی ادرار با آب شسته میشود و کیسه به روش مخصوص به نوزاد وصل میشود پس از پر شدن کیسه ، کیسه حاوی ادرار در ظرف استریل گذاشته میشود و به آزمایشگاه ارسال میگردد.

روش انجام تست **GTT و GCT** و یا خوردن پودر قند (گلوکز) در بیماران (زنان باردار)

ابتدا پودر گلوکز را از آزمایشگاه تحویل بگیرید.

در تست GTT قبل از خوردن پودر باید در حالت ناشتا نمونه خون گرفته شود .

تمام پودر را در یک و یا دو لیوان با آب حل کرده و در مدت پنج دقیقه میل کنید. (دقت کنید تمام پودر باید خورده شود)

سپس زمان را یادداشت کنید و یکساعت و دو ساعت بعد از خوردن محلول، جهت خونگیری به آزمایشگاه مراجعه کنید.

(مثلا اگر ساعت ۹ محلول را خوردید ساعت ۱۰ و ساعت ۱۱ باید نمونه خون بدهید.)

دقت کنید سر وقت نمونه گیری در اتاق نمونه گیری حضور داشته باشید.

در فاصله این دو ساعت بعد از مصرف محلول تحرک زیاد نداشته باشید، غذایی نخورید و اگر محلول را استفراغ کردید پرسنل آزمایشگاه را مطلع سازید.

ولی در تست GCT نمونه خون ناشتا نیاز نیست و از طرفی فقط یکساعت بعد از خوردن پودر خونگیری جهت قند انجام میشود.

2hpp یا قند دو ساعته :

از بیمار در حالت ناشتا خون گرفته میشود سپس به بیمار گفته میشود که از صبحانه ای که هر روز میخورد، مصرف کند (مدت خوردن غذا بیش از ۲۰ دقیقه نباشد) و با خوردن اولین لقمه غذا ساعت را یادداشت کند. صبحانه را به طور کامل میل کند و ۲ ساعت بعد از زمان گرفته شده به آزمایشگاه مراجعه کند و خونگیری انجام شود.

دستورالعمل جمع آوری نمونه جهت تست اسکاچ:

نمونه را صبح زود پیش از اینکه بیمار مدفوع نموده و یا استحمام کند تهیه نمایید. یک قطعه چسب نواری را از طرف چسبدار آن محکم به ناحیه مقعد چسبانده و فشار دهید سپس چسب را بلند کرده و آن را روی لام شیشه ای که از طرف آزمایشگاه گرفته اید بچسبانید و بلافاصله به آزمایشگاه ارسال نمایید.

دستورالعمل نحوه نمونه گیری جهت کشت خون Blood Culture سه نوبته :

ابتدا محل رگ را با بتادین ضد عفونی کنید و صبر کنید تا خشک شود، سپس با الکل ۷۰ محل رگ را ضد عفونی کنید (ورق آلومنیومی روی باتل کشت خون را جدا کنید). از بیمار خونگیری کنید دقت

کنید در محل تزریق نیدل با دست لمس نشود (۲.۵ میلی برای اطفال و ۵ میلی برای بزرگسالان) و با همان نیدل خون را داخل باتل تزریق کنید و چند بار باتل را مخلوط کنید سپس لیبل و ساعت خونگیری را روی باتل ثبت کنید. جهت سه نوبته به فاصله نیم ساعت بعد جهت باتل دوم و یکساعت بعد جهت باتل سوم به همین روش عمل کنید و نمونه ها را با آزمایشگاه بفرستید.

ارسال نمونه جهت کراس مچ و آماده نمودن کیسه خون :

جهت درخواست خون به آزمایشگاه ابتدا فرم درخواست خون را تکمیل کنید و توسط پزشک مهرزده شود (در شرایط عادی و اورژانسی فرم های مجزا در بخش موجود است) سپس از بیمار خونگیری کنید و در لوله های CBC و کلات بدون ژل بریزید و روی نمونه ها مشخصات کامل بیمار و نام فرد خونگیر و ساعت خونگیری را ثبت کنید و به آزمایشگاه ارسال کنید (در مورد نمونه های اورژانسی بصورت تلفنی نیز با آزمایشگاه هماهنگ کنید)